

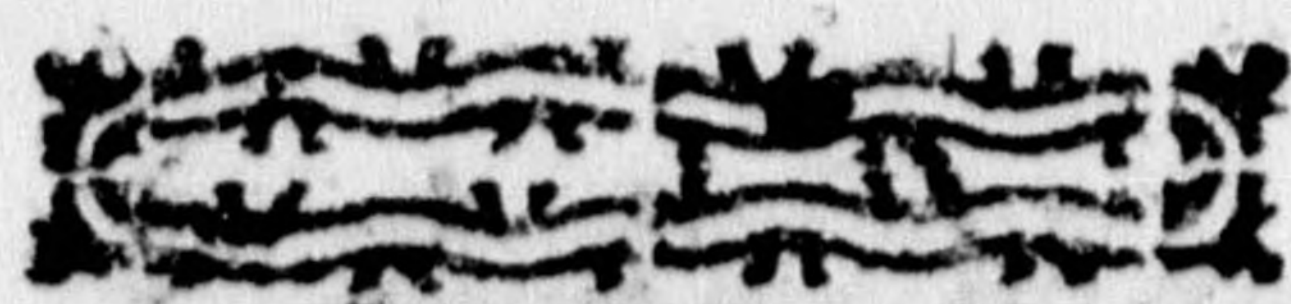

A' ROMAI CSÁZÁRSÁG AP. KIRALYI FELSÉG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Kedden 7. Juniusban 1791.

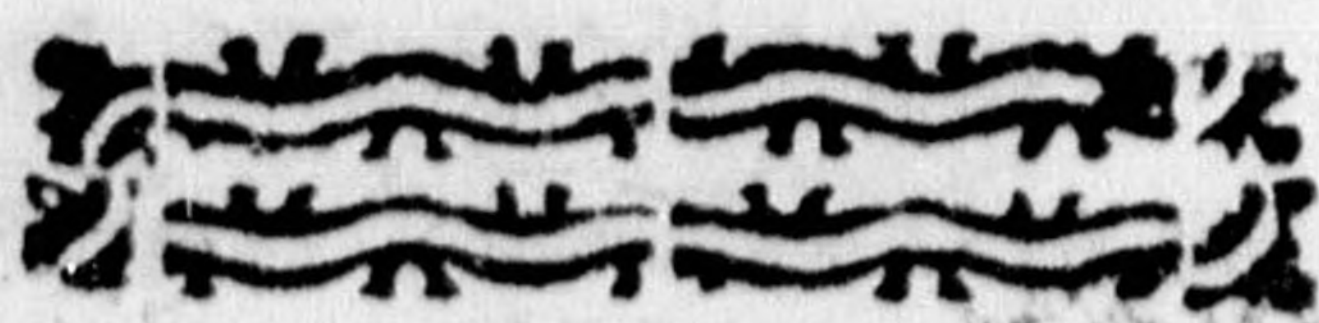
Egy Kérdés az Elyséumban.

A z orrunk előtt Juniusnak 12 dik napja! itt van a' fegyver nyugvásnak határ-köve le téve, vallyon háború lesz-e tovább-is, vagy békesség? — Ennek a' Kérdésnek meg-fejtése jutalom alatt adattatott ki az *Elyséumban*, 's egy Politikus Lélek ezeket felelte rá: „ Ez a' kedves hangú szó: békesség — minden Auszriai Tartományokban leg-közönségesebb szó — és azt ki ki el-hiheti, hogy az Auszriai Udvar minden háborut úgy néz, mint egy Bólt a' részeg embert, és az elől ki akar állani; de miképpen? és hogy lehessen vinni? az ajtó előtt álló idő mutatja meg. A' fegyver-nyugvás ide-jének meg-hozzásabbodása és egész Oktoberig lett határozása még eddig üres hirnek esmertetik — tehát csak egy néhány napok vagynak még közben, X x hogy

hogy, vagy a' háboruról bizonyost kellett hallanunk; mert a' mint a' *Szisztovi* Lelkek beszélik, egy második Kurir-is érkezett ide *Londonból*, ki a' békeiséget szerető lelkü *Auftriának* nem kívánsága szerént való hirrel mondatik meg érkezettnek, melyre nézve némelly Magyar Sergek parantsolatat-is vettenek az utozásra, és a' ízéleken el-széledettek öszve vonnyák magokat. De ez tsak azért lehet inkább, hogy a' ízélekre már minden órán ki-állandó rendeletlen Török Sergek bé-ütéseket, vagy alattomban való tolvajságokat ne vihefsenek véghez —; mert ha igaz az, a' mit az ujjonnan érkezett *Moldvai* Levelek erősíttének, hogy a' *Muszka* Sergek minden nem régiben el-foglalt Városokat és helyeket, még tsak *Maczin* Városát-is el-hagyták — hogy *Gen. H. Gallitzin* *Berlászba* a' maga előbbeni Tábor helyébe vizsgálta ment — és hogy *H. Repnin* *Jász* Városában vagyon. — *Brailov* nem ostromoltatik, hanem az egész *Muszka* Tábor tsak óltalmazóképpen tartja magát, a' békeiség ellen gyanunk nem lehetne; ezek pedig így vagynak. — Mi az oka ezen *Muszka* tsendefségnek? Ugy haljuk, hogy nem tsak *Szisztovban*, hanem *Jász* Városában-is a' *Muszkák* a' békeiség tanátskozásához kezdettének, és ezek tsak azért vólnának. — Már most az ujj nyelbe ütött *Lengyel* Ország — ujj mozdulást tehet a' békeiségen; azért egész fel-függesztett itélettel tsak 14 napokig várakozzunk-még — a' teréhben fekvő, 's a' békeiség *Bábaitól* körül vétett *Szisztovnak* és *Juszszinak* szülni kell minden órán. — Addig-is ezek az *Elyséumban* lévő lets-fets Lelkek mitsoda értelmekre vetemedtek légyen a' háboruról és békeiségről, meg-beszéllem. — Ezek-közzül sokan azt beszélik, hogy a' *Szisztovba* érkezett *Pruszszus* és *Anglus* Kurirok' Levelei egy-mással annyira meg-edgyeztek, hogy tsak szóbeli külömbség sem sok vólt benne. Azt mondják, hogy az *Aufriai* Ház, a' *Pruszszus* Udvar jó és bölts kívánságát egész örömmel fogadta vólna-el, melyben meg-engedte a' *Pruszszus*, hogy a' *Portával* való béke-

békeesség kötésben még csak szó se légyen a' *Raj-*
khenbakhi edgyezésről; azonban mi-is bizonyossá
 télszük ellenben a' Pruszszus Királyt, hogy a' bé-
 keesség kötésben magunkat a' szoros *Status quo*-hoz,
 fogjuk tartani; t. i. ahoz az állapothoz, melyben
 a' háboru előtt vólunk, vagy kell vala lennünk.
 — Azt mondják mások, hogy az Auszriai Udvar
 az 1739 dikben VI. *Károly* alatt Belgrádnál kötött
 békeességhez kívánná magát szabni, mely szerint *Or-*
sova, bizonyos meg határozások mellett, mellyeket
 még eddig a' Porta soha sem tellyesített, által-fog-
 na a' Portának engedtetni; de ellenben mi-is nem
 csak *Orsova*, és *Belgrád* Vára kö-falainak le-ron-
 tását, hanem azt-is kívánnók, hogy *Horvát* Or-
 szágbán az *Unna* vize lenne azon eleven határ-szél,
 mellynek innettső partyán a' Horvátok, a' túlsón
 pedig a' Törökök rákászhasának. — A' mostani
 Török Nagy Vezér egy okos Vezér, egy almás szür-
 ke szakállú bátor legény, egy keveset de fontoson
 szólló, és a' dolgokba mélyen bé-látó Politikus,
 ki már egy nevezetes vállogatott fejekből álló Tá-
 borotskát tart készen titokban, hogy ha az Auszriai
 Udvarral a' békeesség hirtelen meg találna ugy lenni,
 hogy azonban a' Muszka Udvar ezzel edgyütt nem
 békéllene, azonnal el foglalhasa Oláh Országot, ne
 hogy a' Muszka találjon belé ülni; de ezt sokan
 nem hihetik, hogy a' mi Sergeink egy olyan Or-
 szágot, mellyet edgyütt a' Muszkákkal vettenek-
 meg, azoknak hirek nélkül ott hagynák — hogy a'
 Muszka olly álmás volna, hogy erre ne vigyázna
 — azonban edgyütt kelletik a' békeességnek meg len-
 ni; mert ezen békeesség dolgát sok öszve szőtt font
 Környülállásnk kerítették-bé — más most Lengyel
 Ország, mint vólt csak 2 hónapokkal is ez előtt —
 ugyan is — Minekelötte még Lengyel Ország e-
 zen mostani lábára állott volna, a' Lengyel Király
 és az ő részén lévők meg tudakoztattak alattomban
 a' *Szakszoniai* Választó Fejedelemtől, ha vállalja é
 a' Királyságot vagy nem? és azt írják mindenek
 hogy ezt felelte volna: „Noha én Lengyel Or-

szágnak ezen önként való ajánlásától nagyon érzékenyítettém-is, mindazonáltal az én Országomat Szakszoniát, és ő-is engemet szivből kedvelvén, mi-nek-előtte magomat meg határozom illőnek itélem, hogy ezt ezen Orzágnak szomszédjaival Austriával és Pruszfiával közöljem, és a' Lengyeleknek-is azt tanátslam, hogy ők is a' magok hatalmas szomszédjokkal Muszka Orzággal ezt tselekedni előre el ne múlásák. — Minekutánna meg-esék ezen változás Lengyel Országban, az-is vala leg-első lépése, hogy a' Muszka Követhek *Bulgakovnak* tudtára adá, hogy noha a' Muszka Udvarhoz való szives indulatja mindenkor eleven légyen-is, még-is a' Környülállásoktól kényszerítettett ezt tselekedni; ha azért a' Tsászárné ezen ő munkájokat helyben hagyja, ő egy olyan frigyét ígér Muszka Orzágnak Lengyel Orzággal, melly Lengyel Orzágnak eránta való mindenkori engedelmes szives indulatjáról tökéletes zálog lész. Ki kételkedhetik benne, hogy az Auszriai Házhoz-is ilyen magok meghatározását küldettek a' Lengyelek; azért csak várjuk-el; minden órán az ezekre tett feleleteket is meghalván, közelebb szolhatunk mind a' Békeiséghez, mind a' Háboruhoz a' Portával; mert ezen Lengyel Király választás — a' Szakszoniai Fejedelem Leánya, Férfjének előre való választása, még pedig az Orzágtól (azt mondják az *Elyséumi* Lelkek) egy olyan *Mátka*-gyűrű, mely Lengyel Orzágot vagy Austriával, vagy Muszka Orzággal öszve-házasítja. Tsak már eddig is Sógor Austriával — ha Muszka Orzággal házasodik, Auszria, Muszka és Lengyel Országok egy győzhetetlen erőt és hatalmat fognak Európában tsinálni. Hát vallyon nintsen-é a' mostani Lengyel Orzágnak a' mostani békeiség vagy háború dolgába nagy befolyása? hát nem ki koptott-é innen a' Porta reménysége? — ki mérné nekem azt állítani? — várjuk végire a' Vásárt — az Ujság-író kútfejek nem fognak 5 — 6 esztendőök alatt ki-száradni.

Frantzia Ország. — Tudva volt *Romában* a' *Párisiak'* nagyobb részének mostani gondolkozása módja, de tsak még sem vélhette Pápa ő Szentsege, hogy olly tsúfot üzzenek *Párisban*, fenyegetőző Brévájából, 's önnön személlýéből, mint a' millyet üztenek valósággal Máj. 3-dikán. — Az akkor el-követett szörnyüségékhez járúl, hogy közelebb egy botránkoztató képet árúltak Pápa' Bullája nevezet alatt, az *Aureliánumi* Hertzeg Palotájában (*Palais Royal*), mellyet nagy kapkodással vett a' Nép. — A' Rajzolatnak e' volt a' foglalata: A' Pápa, palotájának egyik folyósóján ül, a' maga Pápai székében 's ékelségében; előtte van egy szenteltt viz tartó edény; tele szappanos vizzel, mellyet *Royou* Apátúr fel-haboz egy szentelő viz fetskendezővel. A' Pápa, buborékokat (frantziáúl *bulles*, deákúl *bullas*) szed a' habos vizből, 's megáldva *Frantzia Ország* felé fújja azokat. A' *Frantzia Király'* Nénnyei, szellőt hajtanak a' buborékokra, hogy annál egyenesebben szállyanak, 's hamarább érjenek *Frantzia Országba*. Távol szemléltetik *Frantzia Ország*, fellegeten ülve, a' maga ujj Papjaitól körül véve, 's a' *Konstitutió'* Könyvére támaszkodva; és midön hozzája jutottak volna a' buborékok, fritskát adott nékik, 's leg-ottan el enyésztek.

Még nem szüntenek-meg a' *Frantziák* a' *Mirábó* holt testét külömb külömb tiszteletekkel illetni, és nevezetesen a' *Párisi Nép* annyira tiszteli őtet, hogy ezen szük időben *Bútsuval* jár a' *Genovése* Templomba az ő holt tetemeihez, és ott virágokat és egyéb áldozatokat hánynak az ő 'Sirjára, és azt kiáltozzák: „Oh *Mirábó!* mennyivel jobban volna most nekünk dolgunk, ha te itt nem vólnál? — Nem kisebb tiszteletet mutat a' *Frantzia nép* a' *Vóltér* holt teste eránt; mert a' *Nemzeti Gyűlés* végezése szerint, a' múlt hónapnak 9-dikén egy *Papokból* Tisztviselőkből és a' *Nemzeti Gárdákból* álló pompás gyülekezet mene egész tzeremoniával a' hajdani ugy nevezett *Szelicres* Apáturságba, hol *Vóltérnak* holt tetemei nyugosznak vala, és ennek

holt

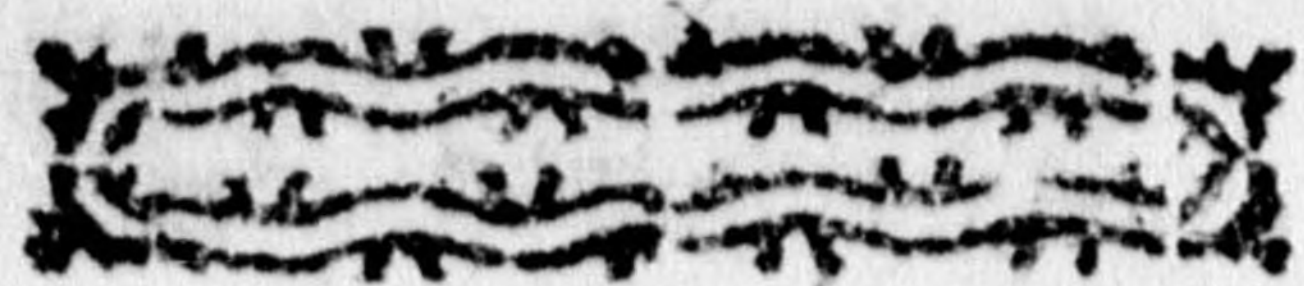
hólt testét ki-ásák. Minthogy *Vóltér* igen vén korában csak nem egészen el-száradott testben hólt vala meg, még minden rothadás nélkül találtaték teste; ugy, hogy az őtet ez előtt esmertek egészen meg esmerhetik vala őtet. Midőn teste a' Sirból ki vétetett, a' Nemzeti Katonák 3 *Sálvét* adtak. Az ő Tetemeire egy borostyán Koszorut tett a' nép és *Romylibe* vitte azt, hol a' nép az útokat zöld füvel és virágokkal hintette vala bé. — *Romyliben* a' Templom *Khorusába* vitetett teste, közönséges nézésre tétetett ki. Fél éttzakának idejében záratott a' Koporsó, és a' Nemzeti Gyűlésnek nek további rendelkezéséig a' fő Templomban tétetett bé. — Ki gondolta volna ezt valaha? hogy az a' *Vóltér*, kit az egész Kereszténység annyira látatott gyűlölni és karhóztatni, ezt a' tiszteletet érje az ő holt korában valaha?

Minthogy a' *Vóltér* testében azt találják a' Frantziák, a' mely csak 100 esztendővel is ez előtt nagy *Argumentum* vólt a' *Canonizatio Processusában*, a' Szentség meg-probálására (hogy a' teste nem rothadott el) könnyen meg-eshetne, hogy a' Frantziák e' mostani meg-fordult állapotban, harajtok állana, Szenté tennék *Vóltért*, vagy leg-alább életében el-talált sok jövendőléseiért a' Proféták közé számlálhatnák — kiről leg-közelebb ezt jegyzik meg most az Irók: — „Egykor udvarolván *Vóltér* a' mostani Frantzia Királynak, meg-áll a' Királyi Palota közepén, és tsudálkozni kezd a' falan szemlélt 3 Képeken. A' Király jól tudván, hogy a' Keresztény Vallás nem a' *Vóltér* dolga, azt kérdi tőle, hogy nem esmérné-e az előtte lévő 3 Képeket, hogy annyira tsudálkoznék rajtak? Azt felelé *Vóltér*, hogy edgyet sem esmer közüllök. Imé, mond a' Király, ez a' középső a' fel-feszített Isten a' *Jésus Kristus*, amaz jobb felől a' mostani Pápa, bal felől pedig én vagyok, és az én Képem. Erre csak el tsudálkozván *Vóltér* így felele: „Azt ugyan tudtam eddig is, hogy a' *Kristus Jésus* fel-feszített, de azoknak neveit, kik jobb-ról

ról és balról mellette függöttek, most tudom előbb, Tsak el hűle a' Király belé — mit felelt *Vóltér*!!

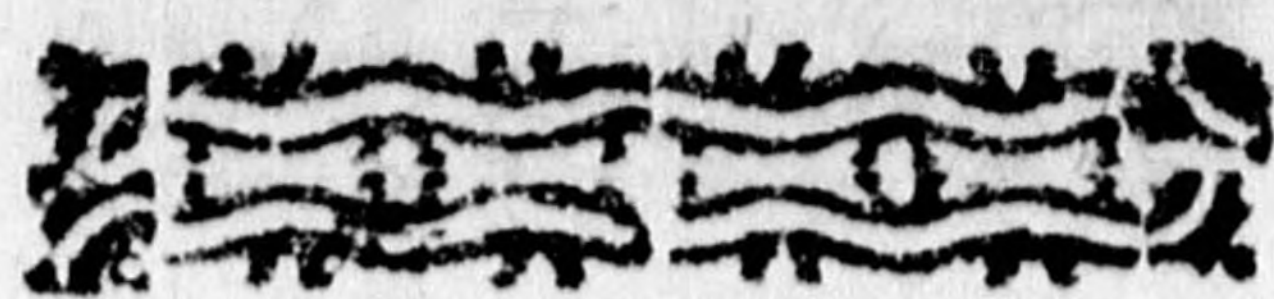
Egy néhány napokkal halála előtt azt az ítéletet tette *Mirabó* az Angliai fő Minister *Pitt* Politikája felől: „Ezt a' Pittet valósággal az örökké való készületnek Ministerének lehet mondani; mert ő az egész Európának Politikáját tsak készülésekkel és fenyegetődzésekkel nem pedig tselekedettel igazgatja.“ — Minthogy *Mirabóról* tudjuk, hogy életének utolsó óráin mind olyanokat beszélt, melyeknek nem tsak a' Frantziák, hanem más Nemzetek-is hasznokat vehetik, imhol fenn irt szavai a' Kurirban-is helyet érdemlettek. — Frantzia Ország még egy néhány esztendőig bőv aratást szolgáltat az Ujságíróknak.

Elegyes jegyzések. — „Az én kedves Tudósítom *Krájováról* azt írja Máj. 26-dikán költ Levelében: — „Itten olyan halgatásban vagyunk, mint ha soha semmi háborunk sem lett volna. A' mi az életünk dolgait illeti, még ekkoráig semmi panaszunk nintsen. Mezeink, Erdeink és az egész termő Természet itt olly gazdag, hogy ezen áldott földön *Kiss Oláh* Országban lakók megvalják, hogy ilyen bőv termésre nem igen emlékeznek. — A' *Krájovai Reducált Spadár*, kinek 12-ezer forint fizetése vala az Orzágtól, most 13 faluit pénzé akarja tenni, és a' Bánátban akar lakó helyet keresni magának. A' sok Kurir tsak jár itt alá 's fel, még sem vagyunk semmiről is bizonyosak. — Nagy hire vala már régtől fogva, hogy utolsó Septemberig fegyver nyugvás lenne, mi pedig itt *Kiss-Oláh* Országban még semmit sem tudunk felölle, és mind ekkoráig várakozunk, hogy *publicáltásék* — annál is inkább, mivel már az előbbeni fegyver-nyugvásunknak ideje ki-tölt. — — Lengyel Országban ezen túl minden Városokban fegyverben fogják magokat a' Városi Polgárok gyakorolni — és a' hadi *Commissio* nagyon állítja talpra a' hadi-népet. — Meg-érkezett már a' Pruszszus Királytól a' Lengyelekhez tett felelet a' Király választás eránt, mely ez: „Egész

„Egész örömmel és meg-nyugvással nézem Lengyel Országok boldogulását, melynek boldog állapota engemet mindenkor *interessál*, és mondhatam, hogy bennem mindenkor a' leg-jobb frigyessét fogja találni. A' Szakszoniai Háznak Lengyel Királyá lett választása is előttem igen kedves hír, ebben nem csak meg-vagyok nyugodva, hanem tellyes szerentsét és boldogságot is kívának hozzá. Ez az értelmé a' Király szavainak — várjuk-el mit felel Muszka Ország és Aultria a' Lengyeleknek.

Béts: — A' mi Felséges Királynénk a' jövő hónapnak elején *Laxenburgból* a' *Schönbruni* nyári Palotába szándékozik által-költözni. — A' mi F. Királyunk, az utolsó tudósítások szerint, igen egészséges friss állapotban vagyon. — *Vilzsa*-érkezéséről ő Felségének semmi bizonyost nem tudunk. Az ujjabb hírek azt beszélik, hogy *Augustusnak* végéig *Olasz* Országban fogna ő Felsége maradni, és *September* elején jöne *Prágába* a' *Koronázásra*, és innen haza *Bétsbe* — de bizonyost nem mondhatunk. — A' *Schönbruni* Ts. K. Kertbe egy néhány *Strutz* madarak érkeztek *Nápolyból*. — *B. Lopresti*, kinek szerentsétlen históriája a' mi Olvasóink előtt már esmeretes, meg-szabadult, minthogy semmi rá nem sült. — *Blánchárd* minden órán harmadik próbájához fog, és indulni fog a' *Levegőben*. — Minthogy *H. Petemkin* *Pétersburgban* maradott, és nem-is szándékozik menni az idén *Táborba*, sokan úgy itélnek, hogy a' *Portával* való békessége mind a' *Muszka*, mind a' mi *Udvarunknak* minden órán meg- lenne. — A' *Lengyel Szabadság* és ujj *Constitutio*, ki hirdetése után minden felől szándékoznak a' *Mesteremberek* és a' *Kereskedők* ide telepedni — a' ki csak valamire való *Mester-ember* *Frantzia* Országban, most mozdul-ki onnan — majd helyre áll *Lengyel* Ország.

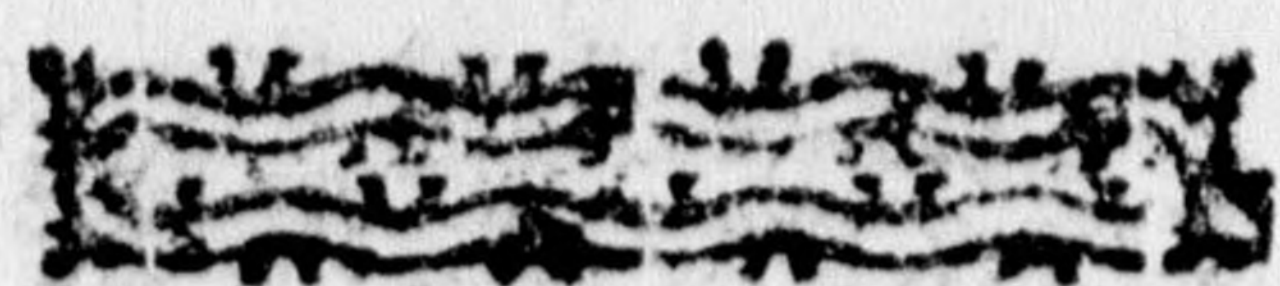

Füred 3-dik Juny. — Tekintetes Nemes Zala Vármegyének, a' múlt Május Hónapnak 30-dik napján kezdődött Köz-Gyülekezete. A' mellyet minémü beszéddel kezdett-el, Fő Ispányunk Mltgos Gróf Althánn János Ur, azt ime itt meg küldöm; mi lett legyen következése? nem tartom szükségesnek, hogy töllem tudja-meg a' Kurir.

Hogy ismét szerentsém vagyon ezen Köz-Gyülekezetben a' T. Rendeket sz-mélyem szerint tisztelnem, szokott vigasztalással illetődöm.

Előbb hogy sem Köz-tanátskozásunkhoz fogjunk, szükségesnek látom, a' T. Karoknak és Rendeknek ki-jelentenem, hogy még a' múlt Köz-Gyülekezetünknek végezetével, a' Felséges Magyar Cancelláriától általam ezen Nemes Megyéhez egy Kegyelmes Rescriptum, hozzám pedig ennek le-írása érkezett, mellyben Felséges Urunknak, Hazánk' némü némü sarkolatos boldogulását illethe-tő kegyes akarattya rajzoltatik; de én azt rész-szerint, hogy már akkor kevesebb számmal vólunk öszve gyölve, rész-szerint pedig azon okból, hogy akkori különös örömünket, és sok Jókra tett reménységünket változás' gyanúja alá ne ejtsem, szánt szándékkal a' máj Köz-Gyülekezetre halasztottam: minthogy tehát ez lészzen első és fő pontya tanátskozásinknak, reménlem meg engedik a' T. Rendek, hogy azt előbb, mint sem fog el-olvastatni, rövideden, de vóltaképpen le-ábrázolhassam, azután pedig tulajdon értelmemnek ki-magyagyarázásával T. Rendeket (a' mint vélhetem) gyanús gondolataikban meg-előzhessém.

Az említett le-írásban meg-isméri Fels. Urunk, sőt vélünk-is meg-ismértetni kívánnya, melly hasznos végezések tétettek a' közelebb múlt Ország Gyűlésén Hazánk köz boldogulására, azon fontos dolgoknak ki munkálkodására pedig, a' mellyet azon Nagy Gyűlés alatt végsőképpen el-nem intéztettem, mely jó, és tellyes elégedésünkre szolgáló mód rendeltetett? — De éppen akkor, midőn az Ország Gyű-

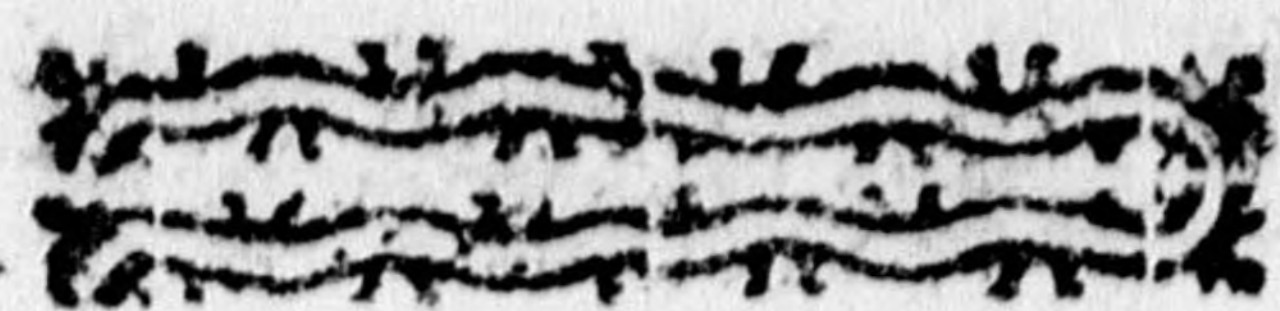

Gyűlése illy húzamosan tanátskozott, nem tsak hogy egyenelsen azon Ország Gyűlését illető kérdéseknek vizsgálásába avatták magokat, de azzal sem elégedvén meg, hogy a' Törvényes Rend-szerint Követtyeik által a' Haza' Gyűlése eleibe terjesztették kivánságikat, még más Vármegyéket-is fontolatlan Tanátsaik védelmére hódítani törekedtek, meg-nem gondolván azt, hogy ha a' Fejedelem, és az Ország Rendei közt egyenlő Hatalomnak rend-tartása ekképpen feloldoztatik, melly szabad Kényen járó uralkodásnak fog hely adatni.

Ő Felsége ugyan előbb, hogy sem azon fő hatalmával, mely a' Törvények őltalmára, és a' magok határját meg halladó Törvény, és Tanáts-székek' rendbe vizsgálása hozására kezébe vagon, élni kén-telenitetne, Attyai kegyes Indulatait követvén inti, és serkenti az Orzágnak minden Megyéit, hogy tartoztassák meg magokat az olyan dolgokban avatkozástól, mellyek egyenelsen az Ország' Gyűlését illetik, azok eránt pedig, mellyek az országos Deputátziokra bizatattak, a' mi kivánságai vagynak, ezeket a' Hertzegi Palatinus Urnak mutatassák-bé, többnyire pedig az Ország-Gyűlése végzéseitől várjanak.

Valamint azonban ő Felsége minden Ns Megyéknek, sőt magános személyeknek-is, kik a' múlt időkben a' Törvényes úton kívül való jártokkal hibáztak, örökös engedelmet, felejdékenységet ígért, 's a' mely mellett tovább-is álhatatosan maradni kívánt, ugy ellenben kegyelsen reményli, hogy minnyájan a' Ns Megyék is az a' féle törvénytelen tselekedeteiknek, mellyekkel ő Felségének Királyi méltóságát meg sérthetnék, még a' nyomát-is Jegyző-Könyveikből ki-törlni, és éretleneknek vallani, utóbbra pedig mind az ollyasoktól, mellyekkel azon ő Felségének Méltóságos neheztelését meg-érdemelhetnék, magokat meg tartoztatni fogják.

Ez lévén tehát Summája ő Felsége azon kegyes akarattyának, melly a' mondott Le-írásban foglal-tatik, a' mint ennek elolvasásából bővebben meg-fog-

fogjuk érteni. Én magam se tagadom, hogy ezeket először halván lehetne olly formán gondolkodni, hogy valóban fekszik még valami a' szivén a' mi jó Királyunknak, és vagyon még valami hijja az annyiszor ki-nyilatkoztatott vizontag-való bizodalmának; de hogy illyes gyanús magyarázattal senki ne terhelye elméjét, kívántam előre a' magam gondolkozásit ezek eránt ki-nyilatkoztatni.

Én ugyan meg-gondolván azt magamban, hogy a' Királyi fő Hatalom általyában az illyen Köz Társaságok Természeteben gyökerez; nállunk pedig Ösről reánk maradt Törvényeken épült, 's ugyan azért eredet szerint szent, és Jobbágyi Tiszteletre méltó.

Továbbá gondolóra vévén azt-is, hogy ámbátor a' mi Ns Megyénk sem abban, hogy magát ollyasokba avatta, mellyek ötet nem illetik, sem pedig hogy tanátskozásinak ki nyilatkoztatásában a' Törvényes útat, és módot el-hibázta volna, mivel a' hol kellett a' maga Követtyei által munkálódott és ezeknek ollyan útasításokat adott, a' mellyeket Törvényeseknek lenni itéltt, a' miket pedig Tanátsai és Végzései között több Nemes Megyékkel közlött, azt Törvényes úton, és tellyes ilendőséggel tselekedte, még eddig a' Királyi Méltóságnak meg-sértésére okot nem adott; és így mindenkor a' Törvénynek Szentségét viselte szemei előtt, valamint hogy a' Felséges neheztelést semmi-ben meg-nem érdemlette, ugy a' vétkeiknek botsánottyára, és törvénytelen tetteinek kegyes le-felejtésére-is szüksége nem vólt, mindazonáltal, mivel ezen többször említett Le irás ezen Orzági minden Nemes Megyéknek meg-küldetett, és lehet hogy azok közt fognak találtatni, kik vagy Köz-Gyülekezeiteikben, vagy pedig magános személlyek szerint tett tselekedeteik által okot adtak, a' Királyi fő Méltóságnak meg-bántodására, avagy ha talám valóságos okot nem adtak-is, leg-alább a' hizekedő Tanátsadók által ollyanoknak lenni magyaráztattak.

Utoljára pedig meg- emlékeztvén arról-is, hogy a' mi Magyar Hazánkban a' fent említett Felsőleges Méltóságot egy olly Kegyes Fejedelem bírja, kiről tellyes meg-elégedéssel vagyunk el-hitette, hogy a' leg-főbb és talám erőszakos, vagy a' szabad kényén járó hatalommal soha nem fog, 's tsak nem-is kíván rajtunk uralkodni, és a' ki tsak nem régen-is mind azzal, hogy a' múlt Nagy Gyűlésen tett sok hasznos Végzéseknél meg-erősítésével Országunk javára annyira gondoskodott, mint pedig azzal, hogy Atyai Kegyelmeinek önként való ajándékosival, sőt olztagatásival is örvendeztetett bennünket, tagadhatatlan, és sokkal nagyobb bizonyosságú jeleit adta, hozánk vonzó igaz szeretetének, és tökéletes bizodalmának, hogy sem valamely kedvetlen alattomba-valóságot gondolhatnánk, Atyai szivén fekünni; ugy itélném, és igen örülünk, ha a' T. Karoknak és Rendeknek-is abban meg-nyugodni tettzenék, hogy félre tévén minden gyanús gondolatainkat, tellyes bizodalommal mutatnánk-bé, mind ezen gondolkozásinkat; sőt még azt-is ő Felsőlegének; hogy mi ugyan azon Végzéseket, mellyek Jegyző Könyveinkben köz-akarattal irattattak, mint hogy azokat mind törvényeseknek itéljük, ki-nem töröljük, valamint nem bántjuk azokat-is, mellyeket a' múlt siralmas időkben igazgató törvénytelen elől járóink iktattak azokba; hanem a' közjó szeretetétől viseltetvén ujjabb, és törvényesebb föl jegyzésekkel szándékozunk inkább azokat meg igazítani. A' mi pedig a' haza javára tzelező kívánságinkat 's fel-tételünket illeti, azokat igen-is törvényes úton fogjuk bé jelenteni. Többire ő Felsőlegének a' maga Királyi Kegyelmei ajánlásait Jobbágyi alázatossággal fogadjuk, ugy azért-is, hogy (magunkat semmi Törvénytelen tetteinkért hivatleneknek lenni nem ismérjük) Hazafi barátinknak meg-jegyzet hibáit kegyesen meg-engedni, és el-felejtteni méltoztatott. Háláadosok vagyunk, de egyfzersmind könyörgünk ő Felsőlegének, hogy a' viszontagló bizodalom köztünk már annyira gyökeret

keret varvén, ne engedje ezután semmi ellenkező Tanácsokkal ezt a' mi tökéletes fiúi szeretetünket, és Jobbágyi hiveségünket ellenkező indulatokra magyaráztatni.

Ugy vélem T. Ns Vármegye! hogy sokkal nagyobb érdemet teszünk a' köz haszonra, ha illy nemes szível válaszolunk, mintsem ha ezen le-írásnak ki-mondásait, mellyeket tsak egy roszsz helyre tétetődött szó is balra magyarázhat, gyanúba vészszük, és ez által sok kedvetlen következtetéseknek helyt adunk.

A' Muszka Tsászárnénak első Katharinának élete le írása.

Első Katharina, ki előbb *Alexiounának* nevezetett, és Muszka Tsászárné volt, egy *Liflandiai* falusi Parasztnak volt Leánya. Mi? egy Hatalmas Tsászárné egy falusi Parasztnak Leánya? Ó Világ fátumai! Oh emberek' változó sorsa. — Ezen hatalmas Tsászárné az ő Familiájának neve szerint *Alsendágnak* neveztetett, és még nevendék ifjú gyermek korában meg-hálván az Attya, az ő beteges özvegy Annyát és magát tulajdon munkája által táplálja vala. Egy *Luthéranus* Predikátor tanítja vala ötet a' vallás fő ágazataira, ki a' szegény Katharinát megszánván, árva sorsán könyörült, és édes Anyja halála után a' maga Házához fogodta. Itt ő a' Predikátor Liánkáját hordozta ölében, és mint hogy rendkívül szép ábrázatú, termetű, és igen kedves maga viseletű Liányka volt, meg-engedte néki a' *Predikátor*, hogy az ő Leánykáival oskolát járjan. Meg-hal még nevendékeny korában a' Predikátor, Nem tudja vala már most szegény mihez fogjan, és hogy folytassa életét. El-megy *Mdrienburgba*, hogy ott magának szolgálataat keressen; ekkor a' *Svédek* és Muszkák között háború lévén, rá ütnek egykor a' leg-szebb virágjában lévő Katharinára 2 Svéd Katonák, és erőszakot tesznek vala az ártatlanán, ha egy All-tiszt nem érkezik vala oda, ki ezeknek kezekből ki ragadván, a' maga oltalma alá vevé. De mint meg-vettene és el-bámú.

bámúla a' szegény *Katitza* midőn meg esméré, hogy ezen ötöt meg szabadított Káplár, az ő Jóltévőjének a' *Luthránus* Predikátornak a' fia. Ezen Káplár egy irást ad néki kezébe egy Kalmárhoz, ki ötöt azonnal a' maga házába fogadá, és a' maga Léányát rá bizá. Ezen Kalmár egy idős gazdag özvegy ember lévén, házosságot ígér vala a' szép *Katitzának* de ez azt el nem fogadá, hanem az ő Jól-tévője fiának ígéré azt (a' Káplárnak) kinek már tsak egy Karja vala, mint hogy a' másikat az ütköz tben elvesztette vala. Eppen azon a' napon, mid' már a' szép *Katitza* özve akarna a' Káplárral kelni, *Márienburg* várossa a' Muszkáktól ostrommal vétetik körül, és megis vétetik. Az ő Káplár szeretője el esik ezen viadalban. A' Muszkák bé rohannak a' Városba, és *Katitza* el buvik egy Kementzébe; de a' Muszika Katonák ki huzák onnan. Fő Muszka Vezér *Mentzikov* meg látván a' szép Léánykát pénzen vevé meg a' Katonáktól, és el-küldé a' testvér húgához, ki ezen Léánykát egész örömmel fogodá magához — sőt nem tsak, hanem midőn annak eszét és szépségét megszerette volna, tsak nem Barátjának fogodta. Egy idő múlva Generál *Mentzikovnál* ebédel első *Péter* Tsászár, és *Katitza* udvaral vala az asztalnál. Ezen nagy Tsászár azonnal észre vette a' szolgáló Léánykának szépségét, és tsak nem halálra szeretvala belé. El jő megint másnap, és beszél a' szép *Katitzával*, és bámulja ennek szép elméjét — és képzeli a' többi szépséget. Ez a' nagy *Tsászár* bámulván ezen szépséget, napról napra inkább bolondúl vala *Katitza* után. Ezen Léánykának már annyi esze vala, hogy tudta ezen nagy Felleghez alkalmaztatni magát annyira, hogy ez ötöt 1707 esztendőben titkos Feleségének valóstá. 1712-dikben nyilvánfágos esküdt Feleségének valván, 1724 dikben Tsászárnénak koronáztaték. Halála után *Péternek* 1725-dikben egész Muszka országban Uralkadó Tsászárnénak hirdettetéki; és valóban meg-is mutatta, hogy ő méltó vólt a' Koronára; mert ő a' szívnek azt az állan-

dó és alhatatos bátorságát bírta, mely minden ő ellenségeit meg-reszkedtette. Egykor a' Nagy Péter Császár a' Pruth vizénél egész Táborával körül lévén a' Nagy Vezértől foglalva, a' szép Katharina minden Kintsét és drágaságát magához vévén a' Nagy Vézérhez mene, és a' maga hathatos szépen szollásával s. t. arra bírta a' Vezért, hogy mind Ferjét mind az egész Tábort meg menté az éhel halástól, vagy a' rablágtól. Meg-hólt szegény 1727-dikben Majusnak 17-dik napján, életének 38 dik esztendejében. Mi olta a' Világ áll talám soha senkinek ilyen sorsa nem vólt, mint ezen első Katharinának, ki a' leg-alsóbb rendből a' világnak leg-nagyobb méltóságára hágott vala. Mondjon valaki már nagyobb szerentsét ennél? — Nagyak! ne nézzetek senkit kitsinynek! tsak a' sors az, ki nagygyá 's kitsinye teszi az embert — külömben Pál mint Péter szintén ugy mezzitelen született — és az ember nem egyéb tsak ember.

Sapient i:

A' négy lábú állatok a' magok Királyok előtt panaszt tettek az eránt, hogy a' magok belső titkos Ministereik között, az ő *fundamentális Törvényeik* ellen még egy pár két lábú állatok-is találtatnak, u. m. a' *Strutz* madár, és a' *Majom*. Melly panaszszokra a' Király ilyen képpen felelt: Hogy ezen két lábú Allatok olyan egy néhány valóságos tulajdonságokkal birnak, a' mellyeknek egy Minis-terben fel-találtatni éppen szükségesek, és a' mellyeket én a' négy lábú Allatokban fel nem találhatok; mert a' *Strutz Madárnak* olyan jó gyomra vagyon, hogy a' még a' vasat-is meg-emészti, mint hogy pedig az egésziz Testnek a' Gyomor a' Konyhája, azért ezen gyomorból az agy-velőbe nem olyan gözölgések mennek fel, mint a' több négy lábú állatok gyomraikból, a' mellyeknek fejekbe a' vér-is a' maga természete szerint könnyebben fel-mehet. A' *Majom*, a' mit én tselekezem, ő-is min-

dent meg tselekeszik, 's mi kell már ennél több? Továbbá mind a' *Strutz madárnak*, mind a' *Majomnak* a' hátulsó felek meztelen lévén, ha azokan valami rúttság van, azt az ember mingyárt észre veheti; a' több 4 lábú Miniszterek pedig azon részeket bé-fedezve tartván, az ő rúttságokat az ember csak akkor veszi észre, mikor azok már a' földre le hullattak, következés-képpen azokat a' magok kútfejeikbe bé-fojtani már igen késő. Ezeket a' maga vénsége miatt hivataljától meg-fosztatott Udvari Kantzellárius az Eléfant el halgatván, illyen, mások vélekedéseinek ellent nem vető szókkal szólta a' Királyhoz: Király! Én ugyan a' te okaidat roszszaknak nem mondhatom, mindazonáltal azzal a' gyanúval élek, hogy az a' kár még igen könnyen meg-történhetik, hogy a' *Strutz* madár akkor midőn a' maga gyomrába a' vas a' nem léte miatt vasat nem vehetne, aranyat és ezüstöt fogna enni; 's a' *Majom* is azoknak az állatoknak, a' melyeknek te a' szakállokat vagy a' szőröket nyirbálód, tsupán szolgálatra való készségből, még a' gégejeket is mind el-vagdálja. Erre a' Király így felelt: Ezt úgy távoztatjuk el, hogy a' vasat evő *Strutz-madárnak*, hogy valaha a' körme közzé arany vagy ezüst menjen; és a' mindent utánna majmozó *Majom*, hogy a' kezébe kést vegyen, azt meg nem engedjük. 'S illyen móddal leve a' Király és a' Nép között békelség.